

Χιλιάδες ήταν οι επισκέπτες κάθε ηλικίας που ήρθαν σε επαφή με τον μαγικό κόσμο του βιβλίου, παρακολούθησαν ενδιαφέρουσες συζητήσεις και έκαναν «αναγνωστικές» επιλογές

Τα χαϊλάιτ της έκθεσης

Ολοκληρώθηκε πριν από λίγες ημέρες η 19η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης με πλήθος εκδηλώσεων και μεγάλη προσέλευση κοινού, αλλά με απύουσα την ηγεσία του ΥΠΠΟΑ

Κείμενο

Μίλτος Τόσκας

● **Εν συντομία**
 Συζητήσεις, καλεσμένοι, νέες προτάσεις, βετεράνοι της γραφής. Το βιβλίο είχε την τιμητική του στη Θεσσαλονίκη.

● **Γιατί ενδιαφέρει**
 Η μεγαλύτερη εκδήλωση στην οποία συγκεντρώνονται επαγγελματίες του χώρου, εκδότες, συγγραφείς αλλά και αναγνώστες.

Επειτα από απουσία ενός έτους διοργανώθηκε η 19η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου (η τελευταία είχε γίνει τον Νοέμβριο του 2021 σε κλίμα φόβου λόγω της επέλασης της Covid-19) και έκανε ενδιαφέρον το τετραήμερο 4-7 Μαΐου, παράλληλα με την ανθοκομική έκθεση που έλαβε χώρα στους εξωτερικούς χώρους της διεθνούς έκθεσης. Ανθρωποι κάθε ηλικίας βρέθηκαν στα περίπτερα 15 και 13, ήρθαν σε επαφή με τον μαγικό κόσμο του βιβλίου, παρακολούθησαν ενδιαφέρουσες συζητήσεις και έκαναν τις «αναγνωστικές» τους επιλογές.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είχαν την τιμητική τους, αν και έλειπαν οι σπουδαίες προσωπι-

κόπτες που τις εκπροσωπούν. Φωτεινή εξαίρεση αποτέλεσαν οι εκδόσεις Αντίποδες που φιλοξένησαν την κριτικό Τζέιμς Γουντ, η οποία μίλησε για το «πώς δουλεύει η λογοτεχνία» και όχι μόνο. Την προτίμηση του κοινού συγκέντρωσε και η παρουσίαση του «She said», του βιβλίου των βραβευμένων με Πούλιτζερ δημοσιογράφων Τζόντι Κάντορ και Μέγκαν Τούι με θέμα την ερευνητική δημοσιογραφία, τα ΜΜΕ, τον ρόλο της δημοσιογραφίας στη σύγχρονη δημοκρατία, τη σχέση εξουσίας και ΜΜΕ.

Νέοι συγγραφείς αλλά και νικητές βραβείων

Αρκετός χώρος δόθηκε επίσης σε νέους ποιητές και λογοτέχνες. Ο ποιητής-εκδότης Γιώργος Αλιόανγλου σύστησε στο κοινό τους Γεωργία Διάκου, Τρία Εψίλου, Αριάδνη Καλοκύρη, Βίκυ Κατσαρού, Ηλέκτρα Λαζάρ, Ιωάννα Λιούτσια, Μαρία Μαλαματιή-Πετρίδου, Ακρί Παπαφέλα, Ελένη Σαμπάνη και Νίκο Φιλντίσι. Η εκδήλωση «Γλώσσες μετάφρασης στο ελληνικό πεδίο» της Ελληνικής Εταιρείας Μεταφρασολογίας είχε μεγάλο ενδιαφέρον, καθώς ακτινογραφεί τη γεωγραφία των έργων που «περνούν» στα ελληνικά αλλά κι αυτά που κάνουν την αντίθετη διαδρομή. Ποιες γλώσσες κυριαρχούν και ποια λο-

γοτεχνικά έργα μεταφράζονται τη δεκαετία του 2010 στην Ελλάδα; Η παρουσίαση του ΟΣΔΕΑΝΕΤ με παρόντα τον διευθυντή Γεωργιάδρα Ζάννο ενημέρωσε τους επαγγελματίες για την εξέλιξη του φορέα και τις τομές που προαναγγέλλεται να κάνει προσεχώς.

Ο νικητής του Γκονκούρ του 2021, ο Μοχάμεντ Μπουγκρά Σαρ, ήρθε στη Θεσσαλονίκη με αφορμή την κυκλοφορία της «Πτο μυστικής μνήμης των ανθρώπων» από τις εκδόσεις Πατάκι στην κορυφαία στιγμή του τετραήμερου. Πολύ σημαντική η παρουσία της Αγέλετ Γκούνταρ-Γκόνσεν από το Ισραήλ, μιας φεμινίστριας, που είναι άνθρωπος του βιβλίου αλλά και του κινηματογράφου. Η «Ψεύτρα και η πόλη» από τις εκδόσεις Καστανιώτη έγινε η αφορμή για να είναι κι αυτή παρούσα σ' αυτό το σημαντικό γεγονός. Και ο Βούλγαρος Γκεόργκι Γκοσποντίνοφ, υποψήφιος για το Booker 2023, βρέθηκε στη Θεσσαλονίκη με τη βοήθεια των εκδόσεων Ικαρος. Μαζί τους η Μπέθαν Ρόμπερτς με τον «Αυτονομικό» (κυκλοφόρησε από το Εναστρον) που σπάει τα ταμεία στο Amazon Prime.

Αφιερώματα και συζητήσεις

Οι εκδόσεις Διόπτρα εξάλλου διοργάνωσαν συζήτηση-αφιέρωμα

στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη με τίτλο «140 χρόνια από τη γέννηση του Νίκου Καζαντζάκη – Ο διαρκής ανήφορος», στην οποία αναδείχτηκε η διαχρονικότητα του έργου του, η ένταση του καινούργιου και η δύναμη του κλασικού. Πλήθος κόσμου βρέθηκε επίσης στην παρουσίαση του βιβλίου του Θωμά Κοροβίνη «Μπέμπης» από τις εκδόσεις Αγρα, ενούς εκτενούς λογοτεχνικού πορτρέτου του Δημήτρη Στεργίου.

Ο «Τρύγος» του Γιάννη Μπουτάρη έφερε τον πρώην δήμαρχο της πόλης και πάλι σε πρώτο πλάνο. Η κουβέντα μοιραία οδηγήθηκε και στην πολιτική, καθώς τον Οκτώβριο έχουν τις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Ξεχωρίσαμε επίσης τις συζητήσεις για τις «Μακρινές γειτονίες» του Γιώργου Τούλα, το «Πες της» του Χρήστου Οικονόμου και τις «Ίδεες της πρόδοσης και της συντήρησης» του Γιάννη Μπαλαμπανίδη από τις εκδόσεις Πόλις. Το νέο βιβλίο της Μαρίας Τσιμή «Τυναίκες του Αντον» από το Στερέωμα, την «Εσθραουσιτη ισορροπία» του Φίλιππου Πλακιά από το Εναστρον, το βιβλίο του Θανάση Λάλα για τον Ανδρέα Παπανδρέου, το «Κι οι νεκροί ας θάψουν τους νεκρούς τους» του Μιχάλη Αλιμπάνη από τη Νήσο και την «Εποχή των κατακτήσεων» από τον Αγγελο Χανιώτη και τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Μαζί τους έγινε η κουβέντα με θέμα «Πατι το Tik Tok και τα reels πουλάνε βιβλία και στην Ελλάδα». Ένα χάσμα που διαμορφώνεται με τους παραδοσιακούς τρόπους προώθησης, που όμως πετυχαίνει ως χειρτίρμα και φέρνει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Ομιλητής ήταν ο Γιάννης Πλιώτας, marketing director της Διόπτρας.

Απουσίες και ένας επίλογος για τη Ζορμπά

Λίνα Μενδώνη και Νικόλας Γιατρομανωλάκης, η ηγεσία δηλαδή του υπουργείου Πολιτισμού, δεν παρεβρέθηκαν ούτε στα εγκαίνια ούτε σε κάποια άλλη εκδήλωση της έκθεσης, που διευρύνει τους οριζόντες της με στόχο να προσελκύσει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο από όλες τις γωνίες του κόσμου. Στη 19η διοργάνωσή της τα κατάφερε σε μεγάλο βαθμό, αλλά για να συμβεί αυτό τα επόμενα χρόνια σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό πρέπει να τεθεί ως προτεραιότητα ο πολιτισμός για την πολιτεία. Η επίσημη ενημέρωση κάνει λόγο για 90.000 επισκέπτες και το κόστος διοργάνωσής της ανήλθε περίπου στις 350.000 ευρώ – χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι περισσότεροι εκδοτικοί οίκοι ήταν παρόντες και το πρόσημο είναι μάλλον θετικό. Προσπαθήσαμε να μείνουμε μακριά από επικοινωνιακές φήμες πολιτικών και θεσμικών παραγόντων. Είναι γεγονός πως προεκλογικά φυλλάδια «πήγαιναν και έρχονταν». Πεντακόσιες εκδηλώσεις, περίπου 1.500 ομιλητές και ένας επίλογος ως ελάττωτος φόρος τιμής στη Μυρσίνη Ζορμπά και στον αγώνα που έκανε για την πολιτική του βιβλίου, για μια πραγματική «πολιτισμική δημοκρατία».